

Tuomio yhdistetyissä asioissa C-274/16, C-447/16 ja C-448/16
flightright GmbH v. Air Nostrum, Líneas Aéreas del Mediterráneo SA

Roland Becker v. Hainan Airlines Co. Ltd

Mohamed Barkan, Souad Asbai, Assia Barkan, Zakaria Barkan, Nousaiba
Barkan v. Air Nostrum, Líneas Aéreas del Mediterráneo SA

Tiedotusyksikkö

Sellaista lentoyhtiötä vastaan, joka on toteuttanut jäsenvaltiossa vain ensimmäisen lento-osuuden toisiinsa suoraan liittyvistä lennoista, voidaan nostaa viivästymiseen perustuva vahingonkorvauskanne toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevan lopullisen määräpaikan tuomioistuimissa

Näin on tilanteessa, jossa eri lennot on varattu yhdellä varauksella koko matkan osalta ja pitkäaikainen viivästymisen lopulliseen määräpaikkaan saavuttaessa on johtunut lennoista ensimmäisellä ilmenneestä häiriöstä

Lentomatkustajat varasivat Air Berliniltä ja Iberialta toisiinsa suoraan liittyvät lennot Espanjasta Saksaan (Air Berliniltä matka Ibiza – Palma de Mallorca – Düsseldorf ja Iberialta matka Melilla – Madrid – Frankfurt am Main) siten, että nämä varaukset kattoivat koko matkat. Ensimmäiset, Espanjan sisäiset lennot suoritti Air Berlinin ja Iberian lukuun espanjalainen lentoyhtiö Air Nostrum. Molemmissa tapauksissa kyseiset lennot viivästyivät (45 minuuttia ja 20 minuuttia), mistä seurasi, että matkustajat eivät ehtineet Saksaan suuntautuville toisille lennoilleen. Matkustajat saapuivat lopulliseen määräpaikkaansa yli kolme tuntia viivästyneinä (noin neljän tunnin viivästymisen Air Berliniltä varatun lennon osalta ja 13 tunnin viivästymisen Iberialta varatun lennon osalta).

Asianomaiset lentomatkustajat (tai heidän puolestaan saksalainen yritys flightright) kääntyivät näiden pitkäaikaisten viivästymisten vuoksi saksalaisten tuomioistuinten puoleen vaatiakseen korvauksia Air Nostrumilta lentomatkustajien oikeuksista annetun unionin asetuksen¹ perusteella.

Amtsgericht Düsseldorf (Düsseldorfin alioikeus) ja Bundesgerichtshof (liittovaltion ylin tuomioistuin) ovat epävarmoja siitä, onko saksalaisilla tuomioistuimilla kansainvälinen toimivalta tutkia lentomatkustajien sellaista lentoyhtiötä vastaan nostama kanne, i) jolla on kotipaikka toisessa jäsenvaltiossa, ii) joka toteuttaa sellaisten toisiinsa suoraan liittyvien lentojen yhteydessä, joiden määräpaikka on Saksassa, vain ensimmäiset, tämän toisen jäsenvaltion sisäiset lennot, ja iii) joka ei ole matkustajien sopimuskumppani. Kyseiset kaksi tuomioistuinta ovat pyytäneet unionin tuomioistuinta selventämään, onko tällaisessa tapauksessa sovellettava Bryssel I -asetuksen² säännöksiä, joiden mukaan sopimusta koskevassa asiassa henkilöä, jonka kotipaikka on toisessa jäsenvaltiossa, vastaan voidaan nostaa kanne sen paikkakunnan tuomioistuimessa, missä kanteen perusteena oleva velvoite on täytetty tai täytettävä. Asetuksessa täsmennetään, että jollei toisin ole sovittu, palvelujen osalta tämä paikkakunta on se paikkakunta jäsenvaltiossa, missä palvelut sopimuksen mukaan suoritettiin tai oli suoritettava.

¹ Matkustajille heidän lennolle pääsynsä epäämisen sekä lentojen peruuttamisen tai pitkäaikaisen viivästymisen johdosta annettavaa korvausta ja apua koskevista yhteisistä säännöistä sekä asetuksen (ETY) N:o 295/91 kumoamisesta 11.2.2004 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus N:o 261/2004 (EUVL 2004, L 46, s. 1). Korvauksen suuruus on lennon pituuden mukaan 250, 400 tai 600 euroa.

² Tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla 22.12.2000 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 44/2001 (EYVL 2001, L 12, s. 1) ja tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla 12.12.2012 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1215/2012 (EUVL 2012, L 351, s. 1). Viimeksi mainitulla asetuksella kumottiin asetus N:o 44/200. Sitä sovelletaan ainoastaan oikeudenkäynteihin, jotka on pantu vireille 10.1.2015 tai sen jälkeen. Käsillä olevissa asioissa näiden kahden asetuksen asian kannalta merkitykselliset säännökset ovat identtiset tai lähes identtiset.

Unionin tuomioistuin toteaa tänään antamassaan tuomiossa, että lopullista määräpaikkaa Saksassa voidaan pitää suoritettavien palvelujen täytäntöönpanopaikkana ei ainoastaan toisen lennon vaan myös ensimmäisen, Espanjan sisäisen lennon osalta. Tästä seuraa, että saksalaisilla tuomioistuimilla on lähtökohtaisesti toimivalta tutkia Air Nostrumin kaltaista ulkomaista lentoyhtiötä vastaan nostetut vahingonkorvauskanteet.

Ensiksikin Bryssel I -asetuksessa tarkoitettua käsitteen « sopimusta koskeva asia » alaan kuuluu matkustajien, joiden toisiinsa suoraan liittyvät lennot ovat viivästyneet pitkäaikaisesti, lentomatkustajien oikeuksista annetun asetuksen perusteella nostama korvauskanne lennosta vastaavaa lentoliikenteenharjoittajaa vastaan, joka ei ole heidän sopimuskumppaninsa.

Unionin tuomioistuin toteaa tältä osin erityisesti, että lentomatkustajien oikeuksista annetussa asetuksessa säädetään, että kun lennosta vastaava lentoliikenteen harjoittaja, joka ei ole tehnyt sopimusta matkustajan kanssa, suorittaa tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvia velvollisuuksia, sen katsotaan toimivan sen henkilön puolesta, joka on tehnyt kyseisen matkustajan kanssa sopimuksen. Tämän lentoliikenteen harjoittajan (tässä tapauksessa Air Nostrum) on siis katsottava täyttävän velvoitteet, joihin se on vapaasti antanut suostumuksensa suhteessa asianomaisten matkustajien sopimuskumppaniin (tässä tapauksessa Air Berlin ja Iberia). Näiden velvoitteiden lähteenä on lentokuljetussopimus.

Unionin tuomioistuin katsoo toiseksi, että kun kyse on toisiinsa suoraan liittyvistä lennoista, lentojen Bryssel I -asetuksessa tarkoitettuna ”täytäntöönpanopaikkana” on pidettävä toisen lennon saapumispaikkaa, kun kuljetuksen näillä kahdella lennolla suorittavat kaksi eri lentoliikenteen harjoittajaa suorittavat kaksi eri lentoliikenteen harjoittajaa ja kun saapumisen pitkäaikaiseen viivästymiseen perustuva korvauskanne perustuu häiriöön, joka ilmeni mainituista lennoista ensimmäisellä, jonka suoritti lentoliikenteen harjoittaja, joka ei ole asianomaisten matkustajien sopimuspuoli.

Unionin tuomioistuin korostaa tältä osin, että kyseessä olevat sopimukset, joille on ominaista se, että yksi varaus koskee koko matkaa, perustavat lentoliikenteen harjoittajalle velvoitteen kuljettaa matkustaja pisteestä A pisteeseen C. Tällainen kuljetustoimi on palvelu, jonka pääasiallisista suorituspaikoista yksi³ on pisteessä C. Unionin tuomioistuimen mukaan Air Nostrumin kaltaisen lentoyhtiön, joka toteuttaa vain ensimmäinen lennon pisteestä A pisteeseen B, kannalta on riittävästi ennakoitavissa, että matkustajat voivat nostaa sitä vastaan kanteen pisteen C tuomioistuimissa.

Toisessa asiassa lentomatkustaja saattoi saksalaisten tuomioistuinten käsiteltäväksi kanteen, jossa hän vaati kiinalaiselta lentoyhtiöltä Hainan Airlinesilta korvausta sen johdosta, että häneltä oli evätty pääsy toisiinsa suoraan liittyvien lentojen (matka Berliini-Bryssel-Peking) toiselle osuudelle. Unionin tuomioistuin toteaa tältä osin, että jos vastaajan (tässä tapauksessa Hainan Airlines) kotipaikka ei ole jäsenvaltion alueella, kunkin jäsenvaltion tuomioistuinten kansainvälinen toimivalta määräytyy kyseisen jäsenvaltion lain eikä Bryssel I -asetuksen mukaisesti.

HUOMAUTUS: Ennakkoratkaisupyyntö antaa jäsenvaltioiden tuomioistuimille mahdollisuuden tiedustella niiden käsiteltävänä olevan yksittäisen asian puitteissa unionin tuomioistuimelta unionin oikeuden tulkintaa tai unionin toimen pätevyyttä. Unionin tuomioistuin ei ratkaise kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevaa asiaa. Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on ratkaista asia unionin tuomioistuimen ratkaisun mukaisesti. Unionin tuomioistuimen ratkaisu sitoo vastaavalla tavoin muita kansallisia tuomioistuimia, jotka käsittelevät samanlaista ongelmaa.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido Euroopan unionin tuomioistuinta.

Tuomion [koko teksti](#) julkaistaan CURIA-sivustolla julistamispäivänä

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

³ Unionin tuomioistuin muistuttaa tässä yhteydessä, että lentomatkustaja voi myös nostaa kanteen tuomioistuimessa, jonka tuomiopiiriin lennon lähtöpaikka kuuluu (tuomio 9.7.2009, Rehder, [C-204/08](#), ks. myös lehdistötiedote [nro 62/09](#)).

Kuvia tuomion julistamisesta on saatavilla ["Europe by Satellite"](#) ☎ (+32) 2 2964106